אוֹ כְּלִי (יט) אֵין בְּךָ כְּלוּם. וַאֲפִלּוּ שָׁתָה [ט]מַהֲדַּס אוֹ מַחְבִּית קְטַנָּה (כ) הֲוֵי פָּגוּם. אֲבָל אִם שָׁתָה מַחְבִּית שֶׁל עֵץ גְּדוֹלָה (ו) (כא) אֵין לְהַקְפִּיד. [י]וְיֵשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר שֶׁאֲפִלּוּ מַיִם פְּגוּמִים (כב) פְּסוּלִים לִמְזֹג בָּהֶם כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה: ד (כג) [ל]אִם הָיוּ כּוֹסוֹת הַמְסֻבִּין פְּגוּמִים צָרִיךְ לָתֵת (כד) מִכּוֹס הַבְּרָכָה (מ) לְתוֹכָם, (כה) [מ]וְיֵשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר שֶׁאֵין צָרִיךְ. (כו) (וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן ק״צ (ס״ק) וְסִימָן רע״א (ס״ק)): ה (ט) [נ]אִם הָחְזִיר יַיִן שֶׁל כּוֹס פָּגוּם לַקַּנְקַן, הַיַּיִן שֶׁבַּקַּנְקַן (כז) כָּשֵׁר מִשּׁוּם (כח) דְּקָמָא קָמָא בָּטֵיל: ו (כט) [ס]יְכוֹלִין לְתַקֵּן כּוֹס פָּגוּם עַל יְדֵי שֶׁיּוֹסִיפוּ מְעַט יַיִן, וַאֲפִלּוּ עַל יְדֵי שֶׁיּוֹסִיפוּ עָלָיו (ל) מַיִם (לא) מִתְקַן: ז (לב) [ע]בְּשָׁעַת (י) [ק] הַדְּחָק מְבָרְכִין עַל כּוֹס פָּגוּם:

קפג הַמְבָרֵךְ אֵיךְ יִתְנַהֵג בְּכוֹס שֶׁל בִּרְכַּת הַמָּזוֹן. וּבוֹ י״ב סְעִיפִים:

א [א]כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה (א) טָעוּן הֲדָחָה מִבִּפְנִים וּשְׁטִיפָה מִבַּחוּץ, [ב]וְאִם הוּא נָקִי וְאֵין בּוֹ (ב) שִׁיּוּרֵי (ג) [א] כּוֹסוֹת (ג) אֵינוֹ צָרִיךְ: ב [ג]יִתֵּן הַיַּיִן לְתוֹכוֹ (ד) חַי, עַד שֶׁמַּגִּיעַ (ה) לִבְרֵכַת הָאָרֶץ וְאָז מוֹזְגוֹ

בְּאֵר הַיטֵב

(ו) אֵין לְהַקְפִּיד. וְיֵשׁ לְזַהֵר לְכַתְּחִלָּה. כְּגוֹן הַגְּדוֹלָה (הגב״י), מִגֵּן אַבְרָהָם (סק״ח): ד (מ) לְתוֹכָם. קוֹדֶם שֶׁיִּשְׁתֶּה הַמְבָרֵךְ, דְּכֻלָּם יִשְׁתּוּ מִכּוֹס שֶׁאֵינוֹ נִקְפָּא, אֲבָל מַה שֶּׁנִּוְתָּרִים שֶׁשּׁוֹתֶה הַמְבָרֵךְ וְאַחַר כָּךְ שׁוֹפֵךְ לִכּוֹסוֹת הַמְסֻבִּים שֶׁהֵם פְּגוּמִים אֵין לָזֶה טַעַם. ט״ז (סק״ד): ה (ט) אִם הֶחְזִיר. דַּוְקָא בְּרֵיעֲבַד אֲבָל לְכַתְּחִלָּה אָסוּר לַעֲשׂוֹת כֵּן, לָכֵן נוֹהֲגִים לְהוֹסִיף עָלָיו מְעַט מֵהַקַּנְקַן וְכָזֶה מְתַקֵּן, וְאַחַר כָּךְ שׁוֹתֶה אוֹתוֹ לְהַקַּנְקַן, וְאַחַר כָּךְ מוֹצִיא אוֹתוֹ מֵהַקַּנְקַן לְשֵׁם בְּרָכָה כְּמוֹ שֶׁכָּתַב סִימָן קפ״ג (ס״ב). עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט) וּבְעַטֶרֶת זְקֵנִים וּבִשְׂדֵי חֶמֶד (הגה״ט סק״ב) וּבְכַפֶּסֶר הַלְּיכוֹת אֵלִי זַךְ ע״ד: ו (י) הַדְּחָק. טוֹב יוֹתֵר לְבָרֵךְ עַל יַיִן פָּגוּם מֵעַל שֶׁאֵר מַשְׁקִין שֶׁאֵינָם פְּגוּמִים. עַטֶרֶת זְקֵנִים. יֵשׁ נוֹהֲגִין שֶׁנּוֹתְנִין פְּרוּרִין שֶׁל פַּת בְּכוֹס וְאוֹמְרִים שֶׁמְּתַקֵּן בְּכָךְ, וְכָתַב הַשּׁוּעָ שֶׁהוּא מִנְהָג שָׁטוּת. וְהָרַמ״מ וּבְ״ח (סי״א) כָּתְבוּ סָמְךְ מִקְרָא (הושע ט ג) דְּגוֹרֶן וְיֶקֶב שֶׁהַגֹּרֶן מְמַלֵּא הַיֶּקֶב:

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ז [י] הַדְּחָק. עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב. וְעַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יב) שֶׁיֵּשׁ נוֹהֲגִין לְהַקְפִּיד אִם יֵשׁ בּוֹ פְּרוּרֵי פַּת, וּבְטוּר לֹא מַשְׁמַע כֵּן עַיֵּן שָׁם, וְעַיֵּן בְּתוֹסֶפֶת שַׁבָּת סִימָן רע״ב סְעִיף קָטָן ט׳ בְּאֹרַךְ. וְעַיֵּן בְּשׁוּ״ת שִׁבּוּשׁ יַעֲקֹב חֵלֶק ג׳ סִימָן י״ד דְּהַשּׁוֹתֶה מִכּוֹס עַל יְדֵי קָנֶה חָלוּל מִן הַדִּין אֵין הַכּוֹס פָּגוּם, אַךְ כֵּיוָן שֶׁיֵּשׁ תִּקָּנָה לְהוֹסִיף מְעַט מַיִם אוֹ יַיִן אֵין לְהַקֵּל עַיֵּן שָׁם:

א [א] כוסות. עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב. וְכָתַב בְּתִפְאֶרֶת שְׁמוּאֵל בְּהַגָּהַת הָרֹא״ש (ברכות פ״ו אות ל)

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּפִיו פְּגָמוֹ: (יט) אֵין בְּךָ כְּלוּם. וְהוּא (יח) שֶׁלֹּא שָׁפַךְ אֶלָּא מְעַט בְּעִנְיָן שֶׁעֲדַיִן שֵׁם מָלֵא עָלָיו, אוֹ שֶׁאַחַר כָּךְ שָׁפַכְתּוֹ לְתוֹךְ כּוֹס קָטָן מִמְּנוּ וְהוּא מָלֵא, אוֹ שֶׁנָּתַךְ לְתוֹכוֹ פְּרוּר פַּת לְהַגְבִּיהַּ הַיַּיִן שֶׁיִּהְיֶה הַכּוֹס מָלֵא, שֶׁאֵין צָרִיךְ לִהְיוֹת מָלֵא כָּלוֹ מִיַּיִן כִּי אִם בְּרֵי בִּרְבִיעִית רַק שֶׁלֹּא יְהֵא הַכּוֹס חָסֵר וּכְדִלְקַמָּיהּ: (כ) הֲוֵי פָּגוּם. רְצוֹנוֹ לוֹמַר כָּל מַה שֶּׁיֵּשׁ בְּזוֹ הַחֲבִית, אַף שֶׁשָּׁפַכְתּוֹ אַחַר כָּךְ לְכַלִּים אֲחֵרִים: (כא) אֵין לְהַקְפִּיד. וְיֵשׁ מַחְמִירִין אַף בָּזֶה, (יט) וְיֵשׁ לָחוּשׁ לִדְבָרֵיהֶם לְכַתְּחִלָּה שֶׁלֹּא לְהַנִּיחַ לִשְׁתּוֹת אֲפִלּוּ מִפִּי בַּרְוָא מֵחֲבִית גְּדוֹלָה: (כב) פְּסוּלִים לִמְזֹג. לְכוֹרָה [א]אַמַּאי לֹא אָמְרִינַן קַמָּא קַמָּא בָּטֵיל בְּסָעִיף ה׳, (כ) וְאֶפְשָׁר דְּמִיירֵי שֶׁהַיַּיִן חַי דְּאִי אֶפְשָׁר לִשְׁתּוֹת בְּלִי מְזִיגָה וּלְקַמָּן לֹא בָּטֵיל: ד (כג) אִם הָיוּ וְכוּ'. פֵּרוּשׁ דְּפְעָמִים שָׁנוּתְנִין כּוֹס לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִן הַמְסֻבִּין, וּכְשֶׁבֵּרַךְ הַמְבָרֵךְ בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן שׁוֹתִים כָּל אֶחָד כּוֹסוֹ, וְאִם הָיוּ שֶׁלָּהֶם פְּגוּמִים צָרִיךְ שֶׁיִּתֵּן הַמְבָרֵךְ מִכּוֹסוֹ מְעַט לְכָל אֶחָד וְאֶחָד (כפ) לְקַדֵּם שֶׁיִּשְׁתֶּה וְיִתַּקֵּן פְּגִימָתָם, וְיִשְׁתּוּ כֻּלָּם מִכּוֹס שֶׁאֵינוֹ פָּגוּם: (כד) מִכּוֹס הַבְּרָכָה. וְאִם רַק הַמְבָרֵךְ לִבְדּוֹ אוֹחֵז כּוֹס בְּיָדוֹ, אַף שֶׁאָז הַמְסֻבִּין בְּעַל כָּרְחָם טוֹעֲמִין מִכּוֹס פָּגוּם אַחַר שֶׁשָּׁתָה הוּא, לֹא אִכְפַּת לָן, כֵּיוָן דְּמִתְּחִלָּה (כב) הָיָה כּוֹס שָׁלֵם וְכֻלָּהוּ כְּחַד חֶשְׁבִּיהּ: (כה) וְיֵשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר וְכוּ'. דִּסְבִירָא לֵיהּ דִּלְא קָפְדִינַן עַל כּוֹס פָּגוּם אֶלָּא עַל הַמְבָרֵךְ וְלֹא עַל הַמְסֻבִּין: (כו) עַיֵּן לְקַמָּן וְכוּ'. רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּשָׁם סָתַם הַמְחַבֵּר כְּסָבְרָא הָרִאשׁוֹנָה: ה (כז) כָּשֵׁר. וְדַוְקָא בְּדִיעֲבַד, אֲבָל לְכַתְּחִלָּה (כג) אָסוּר לַעֲשׂוֹת כֵּן, וְלָכֵן נוֹהֲגִין לְהוֹסִיף עָלָיו מִתְּחִלָּה מְעַט מֵהַקַּנְקַן וּכְזֶה מְתַקֵּן כְּמוֹ בְּסָעִיף ו׳, (כד) וְאַחַר כָּךְ שׁוֹפְכִין אוֹתוֹ לְהַקַּנְקַן וְאָז כָּשֵׁר הַיַּיִן לְהוֹצִיא לְבָרְכָה: (כח) דְּקַמָּא קַמָּא בָּטֵיל. וּבְלָבַד (כה) שֶׁיִּהְיֶה הַיַּיִן שֶׁבַּקַּנְקַן

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(יח) אֲחֵרוֹנִים: (יט) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ח): (כ) מִפְּרֵי מִגְדִּים (א״א סק״ח): ד (כא) אֲלִיָּה רַבָּה (סק״ח): (כב) הָרֹא״ש (פ״ו סי׳ טו): ה (כג) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט) וּמָגֵן גִּבּוֹרִים (אלף המגן ס״ק יב): (כד) מָגֵן אַבְרָהָם (שם), וְאַף דְּמִדִּינָא קַיְימָא לָן בְּסָעִיף ו׳ דְּכֹשׁ שֶׁפָּיכָה מְעַט יַיִן אוֹ מַיִם לְתוֹכָן סַגִּי, בְּאֹפֶן זֶה צָרִיךְ טְפֵי דְּיוֹצִיאֵין בָּזֶה לְכַלְּי עַלְמָא, הֵיינוּ אַף לְדַעַת מַהֲרַ״מ מְרוֹטֶנְבּוּרְג (תשכ״ץ סי׳ שיג) דְּלֹא סְבִירָא לֵיהּ הֲעָצָה דְּתִקּוּן מְעַט מַיִם אוֹ יַיִן שֶׁנּוֹתְנִין בְּתוֹכוֹ, עַיֵּן בְּבֵ״ח (ס״א): (כה) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט). וְלֹא הֶעְתִּיקוּ דַּעַת הַשּׁ״ז (סק״ו) וְהַבֵּ״ח (ס״א) דְּסְבִירָא לְהוּ דַּוְקָא כְּשֶׁיִּשְׁפֹּךְ מְעַט מְעַט אֲבָל אִם שׁוֹפְכִין כָּךְ אֲפִלּוּ בְּכַמָּה פְּעָמִים לֹא מְהַנֵּי, וְכֵן מַשְׁמַע בְּאֵר הַגּוֹלָה (ס״ק ב) וְכֵן מַשְׁמַע בְּאֵר הַיטֵב (ס״ק ב) וְכֵן מַשְׁמַע בְּכַפֶּסֶר הַלְּיכוֹת אֵלִי זַךְ (ס״ק ב) וְכֵן מַשְׁמַע בְּשַׁעַר הַצִּיּוּן (ס״ק ב) וְכֵן מַשְׁמַע בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה וכ״ש חי):

טַ פְּסָחִים שָׁם. י הָרַשְׁבַּ״ם שָׁם (ד״ה אפילו). כ אָרְחוֹת חַיִּים (הלכות קידוש היום סי׳ כב) בְּשֵׁם רַב (הַאי) [הֵילַאי] גָּאוֹן. ל אוֹהֶל מוֹעֵד (שער ברכות דרך ו׳ נתיב ו׳). מ הָרַאֲ״ה (פקדה הלחם ברכות מז.). נ אָרְחוֹת חַיִּים (שם). ס הָרֹא״ש שָׁם בְּפִסְקֵיהֶם (פ״ו סי׳ יד) עַל פִּי הַיְרוּשַׁלְמִי (ברכות פ״ו ה״ה). ע הָרַשְׁבַּ״ם (פסחים קו. ד״ה קפיד) וְרַ״מ מֵרוֹטֶנְבּוּרְג (בחשב״ץ סי׳ שיג).

א בְּרָכוֹת נ״א (ע״א). ב תּוֹסְפוֹת (שם ד״ה שטיפה מבחוץ) וְהָרַב רַבֵּנוּ יוֹנָה (שם לו: ד״ה ומשנה). ג שָׁם בַּגְּמָרָא (נ:) לְפֵרוּשׁ הָרִי״ף (לח).

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו״ע הרב (ס״ו) כתב הטעם שאין המים מתבטלים בין ברוב, הואיל וטעם המים נרגש ביין, שיין מזוג אינו שוה בטעמו לשאינו מזוג.

עין והדר - Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת בִּרְכַּת הַמָּזוֹן סִימָן קפג

ד טוֹר בְּשֵׁם יֵשׁ מְפָרְשִׁים (תוספות שם ג: ד"ה מהרים). ה שָׁם בַּגְּמָרָא (נא.). ו טוֹר וְכֵן הוּא בִּירוּשַׁלְמִי (ברכות פ"ז ה"ח). ז שָׁם בַּגְּמָרָא. ח שָׁם.

לְהוֹדִיעַ (ו) **שָׁבַח הָאָרֶץ.** הַגָּה: וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּאִם הַיַּיִן אֵינוֹ חָזָק (ז) אֵינוֹ צָרִיךְ לְמוֹזְגוֹ (טור). וְכֵן נוֹהֲגִין בְּאַלּוּ הָאֲרָצוֹת. וְיוֹצִיאֵנוּ מִן הֶחָבִית (ח) לְשֵׁם (ג) בְּרָכָה (טור בשם רש"י (מכתם עפ. ד"ה סח)). וְנִרְאֶה דְּלִדְיָדָן שָׁאֵין לָנוּ הַרְבֵּה יַיִן אֵין צָרִיךְ רַק לְשָׁקְפוֹ מִן הַקַּנְקַן שֶׁשּׁוֹמְרִים בּוֹ הַיַּיִן לְשֵׁם בְּרָכָה, וְחָבִית לָאו דַּוְקָא, וְכֵן נוֹהֲגִין בִּמְדִינוֹת אֵלּוּ. וְכוֹס שֶׁל בְּרָכָה יְמַלְּאֶנּוּ (ט) שִׂיהֵא מָלֵא עַל כָּל גְּדוֹתָיו: **ג** [ז]צָרִיךְ (י) לְחַזֵּר אַחַר כּוֹס (ג) (יא) **שָׁלֵם:**

ד (יב) [ה]מְקַבְּלוֹ (ד) **בְּשִׂתֵּי יָדָיו,** וּכְשֶׁמַּתְחִיל **לְבָרֵךְ נוֹטְלוֹ** (ה) **בִּימִינוֹ וְלֹא יְסַיֵּעַ בִּשְׂמֹאל.** הַגָּה: וְהַיְינוּ דַּוְקָא (יג) שֶׁלֹּא תִּגַּע הַשְּׂמֹאל בַּכּוֹס, אֲבָל אִם נוֹתֵן הַשְּׂמֹאל תַּחַת הַיָּמִין (ו) (יד) לְסַיְּעָהּ (טו) מֻתָּר (בית יוסף (ד"ה ומ"ש סמ"ן) בשם שבולי הלקט (סי' קט)). (טז) וּמַגְבִּיהוֹ מֵהַקַּרְקַע טֶפַח אִם הוּא יוֹשֵׁב עַל גַּבֵּי קַרְקַע, [ו]וְאִם הוּא מֵסֵב בְּשֻׁלְחָן מַגְבִּיהוֹ מֵעַל הַשֻּׁלְחָן טֶפַח. [ז]וְנוֹתֵן בּוֹ עֵינָיו (יז) שֶׁלֹּא יַסִּיחַ דַּעְתּוֹ. הַגָּה: (יח) וְעַיָּן כַּן אִם הַיַּיִן לְשָׁתוֹת כְּמוֹת שֶׁהוּא (יט) [ח]וּמְשַׁגְּרוֹ (מ) [ח] **לְאִשְׁתּוֹ שֶׁתִּשְׁתֶּה** כֵּן אֵין לוֹקְחִין כּוֹס שֶׁפִּיו צַר שֶׁקּוֹרִין (ז) גְּלוֹ"ק גְּלָא"ז לְבָרֵךְ עָלָיו. (יט) [ח]וּמְשַׁגְּרוֹ (מ) [ח] **לְאִשְׁתּוֹ שֶׁתִּשְׁתֶּה**

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

דְּאַף דְּלֹא עֲבָדִינַן עִשּׂוּר מִכָּל מָקוֹם אֵין לַעֲשׂוֹת לְהַפֵּךְ. וְאֵין לְהָנִיחַ כֵּלִים רֵיקִים עַל הַשֻּׁלְחָן בְּעֵת בִּרְכַּת הַמָּזוֹן, וּגְדוֹלִים נִזְהָרִים בָּזֶה. עַיֵּן שָׁם הֵבִיאוּ בִּבְרֵכִי יוֹסֵף (סק"א): ד [ח] **לְאִשְׁתּוֹ.** עַיֵּן בָּאֵר הֵיטֵב, וְהַטַּעַם כְּדֵי שֶׁתִּתְבָּרֵךְ. וְכָתַב הַפְּרִישָׁה (סק"א) דְּמִדְּאִי טַעֲמָא נִתְפַּשֵּׁט קָצַת שֶׁלֹּא לִשְׁתּוֹת בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, וְהֵבִיאוּ בְּאֵלְיָה רַבָּה (סק"ו):

בְּאֵר הֵיטֵב

ב (ג) **בְּרָכָה.** כִּי חַי פְּרוּשׁ קְרִישְׁק"ו. וְלִדְיָדָן יִשְׁלַח לְקִנּוּחֵי מַחֲנֶנִי סְמוּךְ לַבְּרָכָה כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה חַי. מִגֵּן אַבְרָהָם (סק"ג): **ג** (ג) **שָׁלֵם.** וַאֲפִלּוּ נִשְׁבַּר בְּסִיס שְׁלֵמָה פָּסוּל, אֶלָּא אִם כֵּן בְּשָׁעַת הַדְּחָק. מַהֲרִי"ל (מנהגים הל' סעודה), וְעַיֵּן שְׁנֵי כְּנָסוֹת הַגְּדוֹלוֹת (הגה"ט סק"ב): **ד** (ד) **בִּשְׂתֵּי יָדָיו.** עַיֵּן תְּשׁוּבַת חֶכֶם צְבִי סִימָן קס"ח שֶׁכָּתַב דַּוְקָא הַמְבָרֵךְ צָרִיךְ שִׁיטֹל הַכּוֹס בִּיָדוֹ עַיֵּן שָׁם: (ה) **בִּימִינוֹ.** וְעַיֵּין מִיהוּ הַכּוֹס עַל כַּף יְמִינוֹ וְתֶאְצְבָּעוֹת יִהְיוּ זְקוּפִים סָבִיב הַכּוֹס, וְהַסּוֹד (בראשית פ' יא) וַיָּאֶתֶן אֶת הַכּוֹס עַל כַּף פַּרְעֹה. שְׁלָ"ה (שער האותיות קדושת האכילה). וּכְסֵפֶר נָגִיד וּמְצַוֶּה (ברכת המזון) כָּתַב שֶׁיְּהֵא הַכּוֹס עוֹמֵד עַל חֲמֵשׁ אֶצְבָּעוֹת עַל גַּבֵּיהֶם מֻשָּׁךְ, עַיֵּן שָׁם וְעַיֵּן בֵּית יַעֲקֹב סִימָן קע"ד. לֹא יִטֹּל הַכּוֹס בְּכַפּוֹת הַיְדַיִם רַק יְסָרִים קָלָם. מַהֲרַ"ם: (ו) **לְסַיְּעָהּ מֻתָּר.** בַּ"ח (סי"ב) כָּתַב אִם תּוֹפֵס בְּיָמִין בְּאֶמְצַע הַכּוֹס, מֻתָּר לְשׂוּם יָד הַשְּׂמֹאל תַּחַת הַכּוֹס, וּמֵגֵן אַבְרָהָם (סק"י) חוֹלֵק עָלָיו. וְטַ"ז (סק"ג) אוֹסֵר אֲפִלּוּ בְּנָתַן הַשְּׂמֹאל תַּחַת הַיָּמִין לְסַיְּעוֹ דְּלֹא כְּהָרַמ"א עַיֵּן שָׁם. כָּתַב הַטַּ"ז (סק"ד) רְאֵיתִי הָרַבָּה בְּנֵי אָדָם שֶׁאֵינָם מְמַלְּאִין הַכּוֹס מַשְׁקֶה וְרַמ"א כָּתַב שֶׁיְּהֵא מָלֵא, וְצָרִיךְ לוֹמַר הַשַּׁעַם שֶׁאִם יְהֵא מָלֵא הַרְבֵּה יִשְׁפּוֹךְ וְיִתְבַּזֶּה וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (סי' קצא ס"א) אֵין מַבְזִירִין כּוֹס מָלֵא עַל הָאוֹכְלִין: (ז) **גְּלוֹ"ק גְּלָא"ז.** טַ"ז (סק"ד) וּמֵגֵן אַבְרָהָם (סק"י) הֶקְשׁוּ דְּמִנָּא לֵיהּ שֶׁיִּפֵּן צִינְיָנוֹ בְּיֵין דְּלְמָא דִּי שֶׁיִּפֵּן צִינְיָנוֹ בַּכּוֹס, עַל כֵּן הָעֲלָה הַטַּ"ז דְּאִם אֵין בְּקִלּוּחֵי כּוֹס אַחַר יְכָרֵךְ עַל זֶה וְאֵין כָּאן חֲשָׁשׁ פְּסוּל עַיֵּן שָׁם, וְעַיֵּן בְּשַׁעֲרֵי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה"ט סק"ד): (ח) **לְאִשְׁתּוֹ.** עַיֵּן בַּגְּמָרָא (ברכות נא:) גַּבֵּי עוּבְדָּא דְּיַלְתָּא:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(ו) **שָׁבַח הָאָרֶץ.** שֶׁיֵּינָהּ חָזָק שֶׁצָּרִיךְ לְמָזְגָהּ בְּמַיִם. וְעַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש חי) שֶׁכָּתַב דִּבְמִדִינָתוֹ נָהֲגוּ הָעוֹלָם לְמֹזֶג בְּמֶעֱט מַיִם אַף כְּשֶׁאֵין הַיֵּינוֹת חֲזָקִים, עַיֵּן שָׁם הַטַּעַם: (ז) **אֵינוֹ צָרִיךְ לְמָזְגוֹ.** מִשּׁוּם דְּרָאוּי לִשְׁתּוֹתוֹ כְּמוֹת שֶׁהוּא: (ח) **לְשֵׁם בְּרָכָה.** הֵיכִי שֶׁיּוֹצִיאֶנּוּ מִקְּדֵם וְיִשְׁתַּהֶא (ו) סָמוּךְ לַבְּרָכָה מִן הֶחָבִית לְשֵׁם בְּרָכָה וְלֹא יוֹצִיאֶנּוּ מִקְּדֵם וְיִשְׁתַּהֶא בַּכְּלִי, וְהוּא (ז) רַק לְמִצְוָה מִן הַמֻּבְחָר: (ט) **שִׂיהֵא מָלֵא** וְכוּ'. וְאַף שֶׁרְגִיל לִשְׁפּוֹךְ קְצָת עַל יְדֵי זֶה לָאָרֶץ. וְיֵשׁ שֶׁאֵין מְמַלְּאִין אוֹתוֹ כָּל כָּךְ מִשֶּׁעַם זֶה, וַאֲפִלּוּ הָכִי שֶׁם מָלֵא עָלָיו. וְדַע דְּמָלֵא הוּא רַק לְמִצְוָה לְכַתְּחִלָּה וְאֵינוֹ מְעַכֵּב אִם אַךְ יֵשׁ בְּהַיַּיִן שִׁעוּר רְבִיעִית, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי בְּסִימָן רע"א בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן מ"ב עַיֵּן שָׁם: **ג** (י) **לְחַזֵּר** וְכוּ'. מִלָּשׁוֹן זֶה מַשְׁמַע דְּהוּא רַק לְכַתְּחִלָּה וְאֵין עָכּוֹב בְּדָבָר: (יא) **שָׁלֵם.** שֶׁלֹּא יִהְיֶה גּוּף הַכּוֹס שָׁבוּר, וְלֹא פָּגוּם בִּשְׂפָתוֹ אֲפִלּוּ (ט) חָסֵר מוּעָט [וּבְנִסְדָּק (י) יֵשׁ לְהַקְפִּיד לְכַתְּחִלָּה (יא) אֲפִלּוּ בְּלֹא חָסֵר כְּלָל], וְכֵן אִם גּוּף הַכּוֹס שָׁלֵם רַק בְּסִיסוֹ נִשְׁבַּר גַּם כֵּן יֵשׁ לְהַקְפִּיד (יב) וַאֲפִלּוּ יָכוֹל לַעֲמֹד עַל בְּסִיסוֹ, (יג) אִם לֹא שֶׁאֵין לוֹ אַחֵר יֵשׁ לְהָקֵל (יד) בְּכָל זֶה. וּבְכִסּוּי כֵּלִים אַף שֶׁלֹּא נַעֲשׂוּ לְקִבְלָה, גַּם כֵּן אֵין לְהַקְפִּיד אִם אֵין לוֹ אַחֵר [אֵלְיָה רַבָּה (שם) (סק"ה)]. כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ה) בְּשֵׁם הַבַּ"ח (ס"ה), יָרֵא שָׁמַיִם לֹא יִבְרַךְ בִּמְצֻנָּפֶת רַק יָשִׂים הַכּוֹבַע עַל רֹאשׁוֹ, א]וְיֵשׁ שְׁנוֹהֲגִין גַּם כֵּן לְהִתְעַטֵּף בְּטַלִּיתוֹ, דְּכָל זֶה הוּא בִּכְלַל עִטּוּף הַנֶּאֱמָר בְּגִמָּרָא אֲצָל כּוֹס בְּרָכָה, וְכֵן נָהֲגוּ כְּהַיּוֹם בְּיִשְׂרָאֵל בְּעֵת בִּרְכַּת הַמָּזוֹן שֶׁמְּשִׁימִין הַכּוֹבַע עַל רָאשֵׁיהֶן אֲפִלּוּ כְּשֶׁהוּא מְכֻרָּךְ בְּיִחִיד בִּלְי כּוֹס:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ו) מִגֵּן אַבְרָהָם (סק"ג): (ז) כְּדֵי לְצֵאת כָּל הַפְּרוּשִׁים בִּלְשׁוֹן חַי [שֶׁיֵּשׁ שֶׁפֵּרְשׁוּ חַי מַה שֶּׁאָנוּ קוֹרִין בְּלָשׁוֹן לַעַז פְּרִי"ש], דְּהֵיְינוּ סָמוּךְ לְבָרְכָה [טוּר]: (ח) טַ"ז (סק"ד) וְאֵלְיָה רַבָּה (סק"ד) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים, וְכֵן מוּכָח בְּרֹאשׁ פֶּרֶק שְׁלִשָּׁה שֶׁאָכְלוּ סִימָן ל"ה לְשִׁיטַת רַבֵּנוּ תָּם עַיֵּן שָׁם: **ג** (ט) **בְּאֵלְיָה רַבָּה** (סק"ה) **כָּתַב אֲפִלּוּ רַק חָסֵרוֹן** כְּדֵי חֲנִירַת צִפָּרֶן, וּפְרִי מְגַדִּים (משב"ז סק"א) כָּתַב עַל זֶה דְּחַמְרָא הֵיא: (י) אֵלְיָה רַבָּה (שם): (יא) **הֵיְינוּ אֲפִלּוּ אִם אֵין הַיַּיִן נוֹטֵף דֶּרֶךְ הַשֶּׁבֶר:** (יב) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (יג) אֵלְיָה רַבָּה (שם) **וְלֹא בְּאֵרוּ כַּוָּנָתָם אִם אֲפִלּוּ כְּשֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לַעֲמֹד עַל בְּסִיסוֹ כְּלָל, אוֹ אֲפִלּוּ כְּשֶׁרֹּאשׁ זְכוּכִית שָׁבוּר כְּלָל** וְדוֹמֶה דִּנְטִילַת יָדַיִם בְּסִימָן קנ"ט (ס"ג), **וְאֵלְיָה רַבָּה** (שם) **מַקֵּל בִּכְסוּי כֵּלִים אֲשֶׁר דְּהָכָא גְּרִיעָא טְפֵי, דְּהָתָם הֲלֹא יָכוֹל לְהַחְזִיק רְבִיעִית אֲבָל שֶׁלֹּא נַעֲשָׂה לְקַבְּלָה מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָכָא.** וְעַיֵּן בְּעוֹלַת תָּמִיד (סק"א) דְּמִשְׁמַע מִנַּיהּ דְּמַקֵּל

לְיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו"ע הרב (ס"ו) כתב שיש אומרים על פי הקבלה שאין עיטוף אלא בארץ ישראל מפני כבוד השכינה. **ב]** ובשו"ע הרב (ס"ז) הוסיף שיש אומרים להעמיד על האצבעות ממש.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah